

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՅՅԸ ՎԵՆԵՏԻԿ ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Մայիս 6-ի 2008, Վատիկանեան այցելութիւններէն եւ Բենեդիկտոս ԺԶ. Սրբազն Քահանայապետին հետ ունեցած պաշտօնական հանդիպումներէն ետք, յետ այցելելու Միլանոյի հայդաղութը, համաձայն կաթողիկոսական աւանդութիւն դարձած սովորութեան, սկսած՝ Վազգէն երջանկայիշատակ կաթողիկոսի օրերէն, Վեհափառը իր շքախումբի մեծ մասով կու գայ մէկ օրով հանգստանալու Միխիթարեան մայրավանք՝ Ս. Ղազարի մէջ, իր հարազատ տաճ նման՝ շրջապատուած միաբան հայրենու գուրգուրուս ուշադրութեամբ եւ եղբայրական մթնոլորտով, դէպի Մայր աթոռ թորիչք առնելէ առաջ:

Հոգեգալրուստի պայծառ արեւոտ Կիրակին, Ս. Հոգիի շնորհքներուն հետ մեզի բերած էր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պատուիրակութիւնը՝ Նաւասարդ սրբազն Կճոյեան՝ Արարատեան թեմ, Եղնիկ սրբազն Պետրոսեան, Էջմիածին Հրատարակչութիւն, Արշակ սրբազն Խաչատրւեան՝ Էջմիածին, Դիւանապետ, Փառէն սրբազն Աւետիքեան, Էջմիածին, թանգարան, Եղրա սրբազն Ներսիսեան՝ Ռուսաստան-Մուլկուա, Վազգէն սրբազն Միրգախանեան՝ Վրաստան-Թիֆլիս, Նորվան սրբազն Զաքարեան Ֆրանսա-Փարիզ, Արամ սրբազն Աթէշեան՝ Պոլսոյ Պատրիարքութիւն, Առէն Արդյ. Շահինեան՝ Միլան, Յովնան Արդյ. Յակոբեան՝ գաւազանակիր-Էջմիածին, Կորիճ Քհն. Տէվէճեան՝ Էջմիածին-Ֆիւատելֆիա, եւ փոքր խումբ մը աշխարհականներու, լուսանկարիչ՝ Առլէն Գրիգորեան, «Տիգրան Մեծ» տպագրատան սեփականատէր եւ տնօրէն Տիգր Վրէժ Մարկոսեան եւ տիկինը, Պոլսոյ «Ժամանակ» օրաթերթի խմբագիրը, Հոռոմի Հայկական դեսպանատան գործակար՝ Տիկ Զարա Մարտիրոսեան:

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ 12 ներկայացուցիչներու կողքին կանգնած էին 12 Միխիթարեան միաբաններ, նաւակայքէն ընդու-

նելու ամենայն Հայոց Հայրապետը, եւ թափօրով, չուրջառով եւ սարկաւագներով, մինչ կը զօղանջէին տօնական զանգակները սուրբ Ղազարի, Միսիթարի ձեռաւկերտ հայաբոյք կղզեակին, Հրաշափառ Աստուած շարականի ընկերակցութեամբ առաջնորդելու դէպի եկեղեցի, ուր սարկաւագը կը քարոզէր սաղմուերգուին հետ. Աղաղակեցէր առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէր Տեան ուրախութեամբ. մեր ժողովուրդ եւ խաչն արօտի նորա, եւ ապա Վեհը կ'աղօթէր.

Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղույս խոնարհեալ նրկիւդի երկիր պագանեմք...

Վեհափառ Հայրապետը թափօրով մուտք կը գործէ Ա. Ղազար

Վեհափառիկի եւ շրջականներէն ժամանած 100ի մօտ ազգայիններ առեղ գրաւած էին ընդարձակ եկեղեցիին մէջ երբ Հ. Եղիա Մ. Վրդ. Քիլաղպետն, Միսիթարեան Միաբանութեան Ընդհ. Արքահայրը քարի գալուստի իր խօսքը կ'ուղղէր օրուան մեծ հիւրին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց Հայրապետին:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՅՅԸ ՎԵՆԵՏԻԿ ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Մայիս 6-ի 2008, Վատիկանեան այցելութիւններէն եւ Բենեդիկտոս ԺԶ. Սրբազն Քահանայապետին հետ ունեցած պաշտօնական հանդիպումներէն ետք, յետ այցելելու Միլանոյի հայդաղութը, համաձայն կաթողիկոսական աւանդութիւն դարձած սովորութեան, սկսած՝ Վազգէն երջանկայիշատակ կաթողիկոսի օրերէն, Վեհափառը իր շքախումբի մեծ մասով կու գայ մէկ օրով հանգստանալու Միխիթարեան մայրավանք՝ Ս. Ղազարի մէջ, իր հարազատ տաճ նման՝ շրջապատուած միաբան հայրենու գուրգուրուս ուշադրութեամբ եւ եղբայրական մթնոլորտով, դէպի Մայր աթոռ թորիչք առնելէ առաջ:

Հոգեգալրուստի պայծառ արեւոտ Կիրակին, Ս. Հոգիի շնորհքներուն հետ մեզի բերած էր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պատուիրակութիւնը՝ Նաւասարդ սրբազն Կճոյեան՝ Արարատեան թեմ, Եղնիկ սրբազն Պետրոսեան, Էջմիածին Հրատարակչութիւն, Արշակ սրբազն Խաչատրեան՝ Էջմիածին, Դիւանապետ, Փառէն սրբազն Աւետիքեան, Էջմիածին, թանգարան, Եղրա սրբազն Ներսիսեան՝ Ռուսաստան-Մուլկուա, Վազգէն սրբազն Միրգախանեան՝ Վրաստան-Թիֆլիս, Նորվան սրբազն Զաքարեան Ֆրանսա-Փարիզ, Արամ սրբազն Աթէշեան՝ Պոլսոյ Պատրիարքութիւն, Առէն Արդյ. Շահինեան՝ Միլան, Յովնան Արդյ. Յակոբեան՝ գաւազանակիր-Էջմիածին, Կորիճ Քհն. Տէվէճեան՝ Էջմիածին-Ֆիւատելֆիա, եւ փոքր խումբ մը աշխարհականներու, լուսանկարիչ՝ Առլէն Գրիգորեան, «Տիգրան Մեծ» տպագրատան սեփականատէր եւ տնօրէն Տիգր Վրէժ Մարկոսեան եւ տիկինը, Պոլսոյ «Ժամանակ» օրաթերթի խմբագիրը, Հոռոմի Հայկական դեսպանատան գործակար՝ Տիկ Զարա Մարտիրոսեան:

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ 12 ներկայացուցիչներու կողքին կանգնած էին 12 Միխիթարեան միաբաններ, նաւակայքէն ընդու-

նելու ամենայն Հայոց Հայրապետը, եւ թափօրով, չուրջառով եւ սարկաւագներով, մինչ կը զօղանջէին տօնական զանգակները սուրբ Ղազարի, Միսիթարի ձեռաւկերտ հայաբոյք կղզեակին, Հրաշափառ Աստուած շարականի ընկերակցութեամբ առաջնորդելու դէպի եկեղեցի, ուր սարկաւագը կը քարոզէր սաղմուերգուին հետ. Աղաղակեցէր առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէր Տեան ուրախութեամբ. մեր ժողովուրդ եւ խաչն արօտի նորա, եւ ապա Վեհը կ'աղօթէր.

Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղույս խոնարհեալ նրկիւդի երկիր պագանեմք...

Վեհափառ Հայրապետը թափօրով մուտք կը գործէ Ա. Ղազար

Վեհափառիկի եւ շրջականներէն ժամանած 100ի մօտ ազգայիններ առեղ գրաւած էին ընդարձակ եկեղեցիին մէջ երբ Հ. Եղիա Մ. Վրդ. Քիլաղպետն, Միսիթարեան Միաբանութեան Ընդհ. Արքահայրը քարի գալուստի իր խօսքը կ'ուղղէր օրուան մեծ հիւրին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց Հայրապետին:

Գերագույն Պապ Պատրիարք Ֆիլոքիոլի ուղիւրած Վեհափառ Տիրոջ

Բարի գալուստի անկեղծ խօսքեր էին որ կու գային վերահսկատելու այն հոգեկան կապը որ սկիզբ առած էր երիտասարդ Մխիթար Սեբաստացիի օրերէն, 300 եւ աւելի տարիներ առաջ, երբ ան ի խնդիր հոգեկան սնունդի իր ծննդավայրէն գացած էր էջմիածին, լուսաւորուելու Լուսաւորչի կանթեղով եւ ջերմանալու Սեւանի Տիրամօր մայրական ժապիտով, մինչ ճակատագիրը աւելի ուշ զինք պիտի նետէր օտար, բայց լուսաւոր ու հիւրընկալ ափեր, վառ պահելու Հայ դարաւոր Վանականութեան ըսվանդակ հարստութիւնը, Վենետիկի լճակին ամենափոքը եւ լքուած մէկ կղզեկալին մէջ, որ չուտով պիտի դառնար լոյսի փառոս ի սփիւռս աշխարհի հայութեան: Որքան ուրախալի էր որ Մայր աթոռի բարձրագոյն ներկայացուցիչն էր որ իր միաբան ներով կու գար այցի Մխիթարի շիրիմին եւ իր զաւակներուն:

Նման խորհրդածութիւններով Ընդհանուր արքահայրը իր խօսքերը փակեց մաղթելով որ եղբայրական այս մթնոլորտը, ջերմացած յատկապէս Հռոմի վերջին Հայրապետներու հրաւէրներով, շարունակէ ամէն օր աւելի եւս սերտացնել Մխիթարեան Հայրերու գործակցութիւնը Մայր աթոռին հետ:

Ամենայն Հայոց Հայրապետը իր պատասխանի խօսքին մէջ վաւերացուց արտայայտուած զգացումները եւ յիշեց թէ ինչպէս երջանկայիշատակ Վազգէն կաթողիկոսի օրերէն ինք ականատես եղած է եւ վայելած այս փոխադարձ գործակցութեան պտուղը: Կրկին կոչ ըրաւ սերտացնելու փոխադարձ հանդիպումները Վենետիկի ինչպէս նաեւ Ս. Էջմիածնի մէջ:

Վէհի խօսքի աւարտին, խօսք առաւ, Վենետիկի Պատրիարքութեան ներկայացուցիչ օգնական Եպիսկոպոս Գերագ. Պենիամինո Փիցցիոլը (Միրանաւոր Պատրիարքը կը բացակայէր՝ հազարէ աւելի հաւատացեալներով Լուրտի Ռևտավայր մեկնած ըլլալով):

Պաշտօնական ու սիրալիր այս խօսքերէն ետք, եկեղեցւոյ աւագ խորանի թաւշեայ վարագոյը փակուեցաւ եւ սկիզբ առաւ գեղարուեստական որակաւոր յայտագիր մը:

Մոնիկ Զաքրիեան, միջազգային բեմերու աստղ, իր մոգական ջութակով ներկաները դիմեց Պախէն դժուարին կտոր մը մեկնաբանելով:

Վենետարնակ Հայուհի Ժուսթին Աղաճանեանի քառաձայն երգչախումբը, ա քափիելա, հանալիօրէն մեկնաբանեց Կոմիտասէն՝ Քրիստոս ի մէջ, Բարեխօսութեամբ, ամէն Հայր սուրբ, Տէր ողորմեան եւ ժողովրդական երգերէն՝ Զիգ Տու, Զօյ նազան իմ, Օյ եարօ, Զինար ես, Գարուն ա, Զօյ նար... արժանանալով բուռն ծափահարութիւններու:

Ասպա եկեղեցական դասը, երգեհոնի ընկերակցութեամբ երգեց կոմիտասի «Ամէն Հայի» Հայրապետական օրհներդը եւ հուսկ «Քջ Միածինն ի Հօրէ» շարականի մեղեդիին ընկերակցութեամբ Վեհափառ Հայրապետը առաջնորդուեցաւ վանքի շքելորէն ծաղկազարդ քարայատակը. իրեն հետեւեցան եկեղեցական դասն ու հաւատացեալները:

Արոքէն ժամն էր ընթրիքի. բոլոր հրաւիրեալները եւ եկեղեցական դասը հրաւիրուած էին սեղանապից ըլլալու Միրոյ ճոխ սեղանին, զոր մեծ խնամքով պատրաստած էին վանաբնակ Հայրերը: Վեհափառը իր անմիջականութեամբ յաջողեցաւ միարաններէն մին սեղանապես կարգել որ չուտով մթնոլորտար ջերմացուց հրաւիրելով ներկաներէն ուշագրաւ անձնաւորութիւններ որ արտայայտուին ընտանեկան ու մտերմիկ այդ ուրախ պահուն, ինչպէս նաեւ ձայնեղ սրբազանները իրենց չնորհքները ցոյց տալու ազգային եւ հոգեւոր երգերու կատարողութեամբ: Ուշ գիշեր էր, երբ հրաւիրեալներու հոծ բագմութիւնը վերջին նաւով կը րաժնուէր Ս. Ղափարի նաւակայքէն:

Յիշատակի խմբանկար Վենետիկ Հայրապետի հետ

Երկուչարթի առաւօս Գիշերային ժամերգութեան Կարգը կատարեցինք միասնաբար, Վեհափառ Հայրապետի նախագահութեամբ։ Նախաճաշէնք յետոյ եկեղեցական դասը միաբան Հայրերուն հետ միասնաբար հաւաքուեցան վանքի ակադեմական ընթերցարահին մէջ ուր տեղի ունեցան նույնուն փոխանակում, իւրաքանչիւրին առանձին-առանձին, եւ Վանական Հաւաքոյր ուր առաջին խօսք առնողը եղաւ ամենայն Հայոց կաթողիկոսը, եւ շեշտեց թէ որքան կարեւոր է Միսիթարեան միաբանութեան գերը ներկայիս վերականգնելու համար Վանական Կեսանքը Հայրենի հողին վրայ եւ թէ ինք անձամբ պատրաստ է ամէն միջոց գործադրելու որ նորանոր սերունդներ հասնին Աւանի (Երեւան) Միսիթարեան նորաստեղծ դպրեվանքին մէջ եւ միշտ վառ պահեն Միսիթարի վառած ջահը եւ թելազրեց որ փոխագարձ այցելութիւնները դէպի էջմիածին-Ս.Ղազար աշխուժանան։ Պէտք է ուսումնասիրենք, ըսաւ վեհափառը, թէ ինչ ճամբաներով մշակելու ենք այս նոր ոճի յարաբերութիւնները. եւ աւելցուց թէ այս մասին խորհրդակցած է նաև Սրբազն Քահանայապետին հետ եւ թէ ինչպէս համաձայն մեր կոչումի առաջարկած ուղիներով եւ Սուրբ Հոգւոյն չնորհած պարզեւներով յաջողինք ստեղծել

մէկ ամրողջական գործօն մարմին ի փառս Աստուծոյ եւ Հայոց ժողովուրդին:

Ժամ մը եւ աւելի տեսող հանդիպման ընթացքին եղան հարցումներ, համամիտութենական ու եկեղեցաբանական առկայ հարցերու շուրջ ինչպէս նաեւ մեր ժողովուրդի քրիստոնէական դաստիարակութեան ու հոգուական հարցերու մասին եւ տրուցան բացարութիւններ: Հայրական ու եղբայրական այս սիրալիր երկխօսութենէն ետք հասաւ բաժանումի ժամը օդակայան մեկնելու՝ Հայրենիք վերադառնալու համար: Վեհափառը հրաժեշտ առաւ Աբրահօրմէ եւ Միարան Հայրերէն յայտարարելով որ, թէեւ ցաւով կը բաժնուի Ս. Ղազարէն, բայց վերադառնալու եւ աւելի սերտօրէն գործակցելու գաղափարով ջերմացած է հոգին:

Վեհափառ Հայրապետը Զեռագրատան մէջ

Մխիրաբեան Միաբանութեան Ընդհ. Արքահայր
 Հ. Եղիա Շ. Վրդ. Քիլաղպեանի բարի գալուստի խօսքը
 Ամենայն Հայոց Հայրապետ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Կաքողիկոսի
 Վենետիկի այցելութեան առիթով

Վեհափառ Տէր,
 Սրբազն Հայրեր, սիրելի Վարդապետներ եւ Հաւատացեալ ժողովուրդ

Այսօր կը գտնուինք Սեւանի Տիրամօր պատկերին դիմաց:

Աւագ Խորանին վրայ գետեղուած է Սեւանի Տիրամայրը, Աւագ Խորանին դիմաց նոյնպէս գետեղուած է Մխիթար Արքահօր, Մխիթար Վրդ. Սերաստացիի զամբանը, եւ այսօր մեր մէջ ունինք երրորդ սըր-բութիւն մը՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետին ներկայութիւնը որ նոյնպէս նշանակալից է, քանի որ Զեղմէ առաջ, Վեհափառ Տէր, Սուրբ Հազար Ժամանեցին ձեր նախորդ երկու երջանկայիշտառակ Վեհափառ Հայրապետները Վազգէն Ա. ու Գարեգին Ա.:

Հայստանը Տիրամօր ճամբով, Մխիթար Արքահօր ճամբով, Ձեր ճամբով այսօր կը գտնուի Ս. Ղազարի մէջ. եւ իսկապէս կրնանք ամբողջական իմաստով ըսել թէ Ս. Ղազարը Փոքր Հայստան մըն է, հայկական մանրանկար մը:

Մենք ուրախ ու երախտապարտ ենք որ դուք՝ Ձեր ներկայութեամբ եւ Ս. Էջմիածնէն բերած օրհնութեամբ, կու դաք պատուելու Մխիթար Արքահօր առևնը, Մխիթար Արքահօր զաւակները, ինչպէս նաև մեր Հաւատացեալ Վենետիկի ժողովուրդը:

Սրտանց չնորհակարութիւնն կ'ուգէի յայտնել նաեւ բոլոր Սրբազն Հայրերուն որ ընկերացան ձեզի նախ Հոռոմ ապա Միլան եւ իր երրորդ կայան Վենետիկ՝ Մխիթարեան Մայրավանք:

Դուք երկէ շատ լաւ արտայատեցիք որ այս ձեր ճամբորդութիւնը եռայարկ չէնքի կամ նաւու մը կը նմանի. ճամբայ ելաք դէպի Հըռոմ, գացիք Միլան եւ Հասաք Վենետիկ:

Ձեր այցելութիւնները սկզբնաւորեցիք միշտ "Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգուոյն Սրբոյ" կոչումով: Մաղթանքս է որ այս երրորդութեան Խորհուրդը մեզի համար ըլլայ միութեան խորհրդանիշ. արդարեւ, երբ կ'ըսենք Ամենասուրբ Երրորդութիւն, կը հասկնանք միութիւն, սէր, համերաշխութիւն այս, երեք Անձ բայց մէկ Բնութիւն:

Մաղթանքս է որ Միութեան այս տեսլականը ըլլայ իսկապէս մեր Հայ ժողովուրդը իրարու մօտեցնող գաղափարականը, ըլլայ Ս. Էջմիածնի եւ Մխիթարեան Միաբանութեան միջնւ գոյացող սիրոյ եւ համագործակցութեան զօդը: Եւ Մխիթար Արքահայր զաւակը Հայ Ժողովուրդին եւ Հայ Եկեղեցւոյ, հրճուի երկնքէն՝ տեսնելով իրականացումը իր գաղափարականին:

Շնորհակալութիւնս՝ Ձեր օրհնարեր այցելութեան առիթով
 եւ Մատչիմ ի համրոյր սուրբ աջորդ:

Վենետիկի Պատրիարք

Միրանաւոր Անձելոյ Միությի ողջոյնի գիրը
Ամենայն Հայոց Հայրապես

Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի Վենետիկ այցելութեան առիթով
արտասանուած Վենետիկի Պատրիարքութեան օգնական Նվիսկոպոս
Գերպ. Պենիամինո Փիցցիոլի կողմէ

Do lettura del messaggio che mi è stato consegnato dal Patriarca di Venezia Cardinal Angelo Scola.

Santità, voglio esprimere alla Santità vostra, e a tutti i fratelli in Cristo, che compongono la delegazione della visita a San Lazzaro, i sensi della mia più fervida comunione nel Signore Risorto. Essendo in partenza per il Santuario di Lourdes con mille e duecento pellegrini, ammalati, accompagnatori, e non potendo incontrarla di persona, voglio farla pervenire il mio saluto di pace, attraverso il vescovo ausiliare di questo patriarcato di Venezia Sua Ecc. Mons. Beniamino Pizzoli.

Oggi nelle nostre rispettive tradizioni, celebriamo la solenne festa liturgica della Pentecoste. Dalla potenza dello Spirito del Signore Risorto, chiediamo che approfondisca la comunione tra le nostre Chiese. La presenza ormai secolare a Venezia dei Monaci Mechitaristi, continua a ricordare l'intensa testimonianza di fede e di martirio dei nostri fratelli Armeni.

Nell'affetto di comunione

Card. Angelo Scola

Patriarca

Վենետիկի Պատրիարք, Միրանաւոր Անձելոյ Մքոյայի կողմէ ինձի յանձնուած պատգամին ընթերցումը կը կատարեմ:

Վեհափառ Տէր, Մրրութեանդ, ինչպէս նաև բոլոր մեր եղբայրներուն ի Քրիստոս, որոնք սուրբ Հազարի Զեր այս այցելութեան պատուիրակութիւնը կը կազմեն, կ'ուզեմ արտայայտել զգացումներս ամենաչեր հաղորդութեան յարուցեալ Քրիստոսի մէջ: Մեկնումի վրայ ըլլալով, դէպի Լուրսի ուխտավայրք, Հազար երկու հարիւր ուխտաւորներով, հիւանդներու եւ աննաց ընկերացորներով, եւ անձնապէս Զեղի հանդիսելու անկարիխութեան մէջ ըլլալով, կ'ուզեմ բերել Զեղի խաղաղութեան իմ ողջոյնս, ձեռամբ Վենետիկի պատրիարքարանիս օգնական եղբակոպոս Գերապայծառ Պենիամինո Փիցցիոլի:

Այօր, համաձայն մեր փոխակարծ աւանդութիւններուն, կը կատարենք Պենանեկոստի ծիսական հանդիսաւոր տօնը: Յարուցեալ Քրիստոսի Հոգւոյն զօրութեանը կը հայցենք որ խորացնէ հաղորդութիւնը մեր Եկեղեցիներուն միջեւ: Միիթարեան միաբաններու, այլեւս զարաւոր ներկայութիւնը Վենետիկ, կը շարունակէ միշեցնել մեզի հաւատքի հզօր վկայութիւնը եւ մարտիրոսութիւնը մեր հայ եղբայրներուն:

Միրոյ հաղորդութեան մէջ

Միրանաւոր Անձելոյ Մքոյա
Պատրիարք

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին թ. Կաթողիկոս
Ամենայն Հայոց Հայրապետի հայրական ուղերձը
Վենետիկ Ս. Ղազար Մխիթարեան Մխարանութեան Մայրավանք
այցելութեան առիթով**

Միրելի Աբրահամը, սիրելի հոգեւոր հայրեր եւ բարեպաշտ հաւատաւոր գաւակներ:

Ժանկանում ենք առաջին հերթին մեր խորը գգացուածութիւնը արտայատել Մխիթարեան Մխարանութեան Հայրերին, այս ջերմ, այս գեղեցիկ, այս գունեղ ընդունելութեան համար: Ջերմ խօսքեր, գեղեցիկ շարականներ որ հնչեցին այստեղ, կատարմամբ իտալացի երգիչ երգչուհիների շուրջերից, հայ խմբավարի առաջնորդութեամբ:

Մեզ համար սիրելի Աբրահամը հաճելի է այստեղ լինել: Այցելել Վատիկան եւ չայցելել Ս. Ղազար կղզի նշանակում է անկատար ուղեւորութիւն ունենալ, թերի ճամրորդութիւն ունենալ ոչպի Խտալիա, ոչպի Վատիկան: Աբրահամը շատ ճիշտ կերպով ասաց, որ Հայաստանից հազարաւոր մղոններ հեռու փոքրիկ Հայաստան է կերտուած այստեղ որի հետ մենք միանչանակօրէն համամիտ ենք: Փոքրիկ Հայաստան մը, որովհետեւ Հայ հոգին է այստեղ թեւածում, հայ միտքն է այստեղ ապրում, եւ իր վառ արտայատութիւնն է գտել երբ մեսրոպաշշունչ աղօթքն է այստեղ հնչում, ինչպէս քիչ առաջ՝ շուրջերից այս երգիչ-երգչուհիների: Եւ այս ամէնը եղել է մեծանուն մի հայորդու, մի հայ վարդապետի պայծառ տեսիլով, ով հաւատացել է Աստուն եւ յանձնել իր անձը նրա ձեռքերում, ու հլու հնազանդ հետեւել Տիրոջ առաջնորդութեանը, մարմնաւորուած՝ բարի գործերում, մարմնաւորուած՝ գեղեցիկ իրագործումներու մէջ:

Աստուծոյ օրհնութիւնը ձեզ: